

EDVARD BENEŠ

ZRÁDCE, NEBO SPASITEL?

JAN KUČERA

EDVARD BENEŠ

ZRÁDCE, NEBO SPASITEL?

JAN KUČERA

MOTTO

Který národ se nepoučí ze své historie,
je odsouzen k tomu, aby si ji prožil ještě jednou.

Ještě není vše ztraceno,
ještě nám zbývá naděje!

Karel Čapek

ÚVOD

Celý život jsem řešil otázku, zda byl dr. Beneš zrádcem národa, anebo geniální vizionář a snad i náš spasitel? Ano, mnoha lidem se to zdá již nedůležité a nepodstatné, ale přesto bych se rád k této otázce vrátil. Dejme šanci panu prezidentovi, aby vysvětlil těm, které to zajímá, vojenskou situaci a důvody, které jej vedly k rozhodnutí z 30. září 1938 o přijetí diktátu evropských mocností.

Skoro čtyřicet let jsem slyšel, že to jeho rozhodnutí bylo špatné. Údajně jím zradil svůj národ, který chtěl bojovat. I bosí Habešané svou zemi bránili, bylo heslo komunistů. Je pravdou, že jsme byli JEDINÝM státem v Evropě, který si mohl vybrat mezi válkou a mírem, byť za cenu obsazení našeho pohraničí. Jiné státy jako Habeš, Polsko, Řecko, Finsko, Francie, Belgie či SSSR a další byly napadeny, tudíž k válce a obraně svého území DONUCENY německým, ruským či italským útokem jejich armády.

Nemohl jsem pochopit, proč dr. Beneše v roce 1945 vítal celý národ jako svého osvoboditele a právoplatného prezidenta, a ne jako toho největšího zrádce národa? Ano, vývoj dějin mu skoro ve všem dal za pravdu. To jej ale nezbujuje odpovědnosti za to nejdůležitější rozhodnutí jeho života i novodobých dějin našeho národa!

Dodnes mnozí píší a hovoří o tom, že se rozhodl špatně a my jsme měli jít do války, na kterou jsme byli ÚDAJNĚ dobře připraveni. Čtyřicet let byl tento názor podporován z nejvyšších míst, protože by nám SSSR jistě pomohl a společně bychom Hitlera jistě odrazili a možná i porazili! Do války, kterou Hitler tolik chtěl, protože si byl jistý, že nás bez pomoci našich spojenců porazí. Ale od nás ji ke své nemalé zlosti nedostal! Ve zbrani stálo 40 divizí rozdělených do 5 armád, což je přes milion odhodlaných, dobře vycvičených a slušně vyzbrojených vojáků, našich otců a dědů. Také tuším, že by jejich odhodlání asi nestačilo k vítězství. Dnes by tyto řádky mnozí z nás nemohli číst, protože by se možná ani nenarodili!

Když na podzim roku 1918 poprvé promlouval k našim důstojníkům velitel francouzské vojenské mise generál Pellé, prohlásil při pohledu na mapu našeho nově vzniklého státu: „Pánové, váš stát může ubránit jen ministr zahraničí!“ Co se změnilo za dvacet let od oné chvíle? Německá hranice s námi se prodloužila o dalších 550 km. Přibyla ohrožená hranice do té doby neutrálního Rakouska!

Hlavní ale je, že náš tehdejší, národem milovaný pan prezident budovatel, jak jej všeobecně nazývali, byl jediný, kdo mohl o celém našem národě a dalším běhu našich dějin rozhodnout, a také o něm rozhodl. Nyní bych chtěl sobě i všem, koho to zajímá, přiblížit ty minuty či hodiny dvou důležitých porad, které dne 30. 9. 1938 vedly k osudnému rozhodnutí o přijetí mnichovského diktátu evropských

mocností. Dále i to, co jim předcházelo, eventuálně po nich následovalo! Nejsem povoláný k jakémukoli soudu. Jen jsem shromáždil dostupné informace a je na vás, abyste jeho rozhodnutí sami posoudili.

(Lehký tank LT-35, páteř našich obrněných sil v roce 1938)

1/ CO PŘEDCHÁZELO UDÁLOSTEM ROKU 1938

Již v roce 1932, kdy Společenství národů po skoro ročním jednání neschválilo všeobecné odzbrojení v Evropě, jsem po svém návratu na poradě generálního štábu naší armády prohlásil, že je nutné se IHNED začít připravovat na VÁLKU, která přijde do 7 až 8 let. Zmýlil jsem se jen ve dvou věcech. Za prvé, krize hrozící války přišla už za 6 let a spojenci nás v kritické chvíli opustili.

V červenci 1937 na poradě generálního štábu armády ČSR došlo ke klíčovému rozhodnutí o MODERNIZACI A PŘEZBROJENÍ naší armády. Pod vlivem rostoucí hrozby ze strany Německa došlo k tomuto zásadnímu a klíčovému rozhodnutí. Bylo rozhodnuto zrychlit stavební práce na našem stálém pohraničním opevnění přezdívaném „Benešova linie“, budovaném pod vedením generála Husárka. Urychleně dobudovat především těžké pevnosti, které budou v režimu třetího stupně odolnosti, a přednostně do nich dodat plánované zbraně. Původní termín na dostavbu pevností, rok 1951, musí být zkrácen. Klíčové pevnosti a jejich propojení a výzbroj musejí být hotové nejpozději do 5 let, to je už do roku 1942!

Pro potřeby pěchoty i pevností budou urychleně odzkoušeny a vyrobeny v dostatečném počtu „kulometné pistole“ (samopaly), které

se již objevily ve výzbroji německé armády i dalších evropských armád a nám ve výzbroji dosud citelně chybí. Bude ihned zahájen vývoj, zkoušky a samotná výroba nejméně JEDNOHO TISÍCE lehkých, ale především středních tanků, jako důležité zbraně v budoucích válečných konfliktech.

Pro potřeby armády bude vyrobeno 1700 kusů nových protitankových děl ráže 37 mm, ale především ráže 47 mm včetně účinné protipancéřové munice. V neposlední řadě se bude pokračovat ve vývoji a zkouškách letadel moderní konstrukce. Především stíhaček konstruovaných jako CELOKOVOVÝ DOLNOPLOŠNÍK nejméně v počtu 850 kusů včetně nových bombardovacích letadel. Pokud se toto přezbrojení a modernizace naší armády podaří VČAS uskutečnit, to znamená do okamžiku hrozícího konfliktu, budeme schopni účinně čelit i početnější armádě, nežli máme my. Nejméně do doby příchodu a účinné pomoci našich spojenců Francie, SSSR a snad i Anglie.

Nikdo z přítomných však netušil, že nám do toho kritického okamžiku zbývá jen něco málo víc než JEDINÝ ROK! Předpoklad byl dva až tři roky. Proto nás krize v září 1938 zastihla ve fázi ukončených zkoušek prototypů nových tanků, letadel, děl i pěchotních zbraní. Jejich plánovaná hromadná výroba ještě ani nebyla zahájena!

Nestranný pozorovatel ví a chápe, že Německo bylo v Evropě v té době snad jediné, které se na budoucí válečné konflikty připravovalo každý den s veškerou svou ekonomickou mocí. Německé zbrojovky chrlily nové moderní typy tanků, obrněných transportérů, děl a především moderních letadel. Co bylo ale nejdůležitější, byla Hitlerova bojovnost, před kterou couvaly evropské mocnosti, jak Anglie, tak i Francie, až do poslední chvíle. Pro zachování míru v Evropě byly ochotné obětovat naše spojení i naši samotnou existenci.

Všichni klíčoví hráči evropské politiky se válce bránili až do poslední minuty. Dílem proto, že nebyli na válku dostatečně připraveni a vyzbrojeni, ale především k ní nebyli dostatečně odhodláni. To se nakonec projevilo jak v Mnichově, tak i za rok při válečném konfliktu v Polsku. Ani měsíce nečinnosti francouzské armády v průběhu tzv. podivné války v sedě francouzským vojákům na bojovnosti nepřidaly.

Francie převyšovala Německo jak počtem svých zmobilizovaných vojáků, tak i technikou. Měli 3300 tanků proti 2600 německým, z nichž bylo 400 naší výroby s německými osádkami. O pádu Francie rozhodla především taktika nepřítele. Ten za prvé obešel opevněnou linii na německo–francouzské hranici. Útok vedl takzvaně klasickou cestou přes Belgii, ale zároveň prošel se svými tanky přes údajně neprůchodné Ardeny a vpadl spojencům za účinné podpory letectva do zad.

Dalším důležitým faktorem bylo ovládnutí vzdušného prostoru Francie. Během tohoto konfliktu zničilo německé letectvo 1000 francouzských letadel a dalších 350 anglických ze 400, které Anglie poslala Francii na pomoc. Mnoho těchto strojů bylo zničeno na zemi při tankování a dozbrojení, kdy na polní letiště Němci útočili ve vlnách.

Tím jsem chtěl jen dokumentovat fakt, že vedle mnohých zbraní, jako letadla a tanky, byla stejně tak důležitá i moderní doktrína boje jako „blesková válka“. Soustředěné útoky klínů obrněné techniky podporované letadly překonaly i mnohem početnější síly rozptýlených tanků určených jen na podporu pěchoty.

Kdo si z dnešních kritiků prezidenta Beneše vůbec uvědomuje demografické složení naší mnohonárodnostní republiky v roce 1938?

Kdo dnes už ví, že po Čěších byla **NEJPOČETNĚJŠÍ** národností v našem státě národnost německá (3 500 000)? Pak teprve přišli Slováci (2 400 000), po nich Maďaři (950 000), Poláci (750 000) a Rusíni (750 000).

Pro mnohé je překvapením, že když sečtete všechny národnosti v našem státě, čítají více než počet majoritních Čechů. Především proto prezident Masaryk vytvořil **UMĚLOU** národnost československou, která měla konečně požadovanou většinu ve státě a dala mu i název. To, že měli zájem na rozbití

naší republiky Němci, Maďaři a Poláci žijící na našem území, je do jisté míry pochopitelné. Ale že se tyto tendence v krizovém roce 1938 objevovaly i mezi Slováky, ví také málokdo. Už tehdy Slováci Čechy moc rádi neměli. Za dvacet let trvání naší republiky jim vzrostlo sebevědomí, které podporovala nová generace politiků, vzdělaných lidí i vojáků, kteří toužili po sebeurčení v samostatném státě, což se jim zakrátko v roce 1939 i povedlo.

2/ INFORMACE

Začíná svítat, je konec září roku 1938. Po dvaceti letech existence našeho státu stojí k boji připraveno přes milion zmobilizovaných československých mužů ve zbrani. Mladíci s právě složenou maturitou či výučním listem by měli jít na skutečnou zkoušku dospělosti spolu s tisíci otců od rodin, na které doma čekají jejich manželky a děti.

Marně vzpomínám, kolik prezidentů přede mnou bylo ve stejné situaci jako já a mělo rozhodnout o životě a smrti tisíců a snad i milionů mužů, žen a dětí. Ano i žen a dětí, protože dnešní válka si již nevybírá. Letecké bomby padají na vojáky i na domy s jejich rodinami daleko za frontou, jak jsme toho byli svědky za občanské války ve Španělsku.

Pane Bože, proč zrovna já mám učinit takové rozhodnutí. Ano, mám plno poradců, ale konečné rozhodnutí a ta nepředstavitelná odpovědnost bude jen a jen moje. Naše generalita se na tento okamžik připravovala celý život. Všichni bojovali ve Velké válce 1914–1918 a potom dvacet let cvičili a vyzbrojovali ten milion mužů, kteří nyní čekají se zbraní v ruce na rozkaz. Pro ně je to jejich poslání a pro mnohé i smysl života. Nepochybuji o tom, že by všichni byli schopni

a ochotni bojovat a třeba i padnout za vlast, ale to nesmí ovlivnit mé konečné rozhodnutí.

Já, který jsem nikdy nebyl na vojně, nikdy nedržel zbraň v ruce a nikdy nebojoval, mám rozhodnout? Snad právě proto! Podle naší generality je vše připraveno k boji a nemáme jinou alternativu nežli boj na život a na smrt. Ano, na smrt, protože nám spojenci odmítli vojensky pomoci. Bez jejich vojenské pomoci by to byl boj více na smrt než na život.

Mobilizaci jsme zvládli dokonale, i když k útvarům NENASTOUILO 150 tisíc mužů německé a maďarské národnosti. Víím, že nás nepřítel nezastihne nepřipravené, ale bude to stačit?

Tolik jsem spoléhal na MALOU DOHODU ČSR, Rumunská a Jugoslávie. Kde je jí po odchodu Jugoslávie konec? I politická reprezentace Polska mne zklamala uzavřením smlouvy o neútočení s Německem. Kam se podělo nadšení ze slovanské vzájemnosti? I sovětská pomoc je jen rozjednaná, ale absence společné hranice a neochota Rumunská a Polska pustit Rudou armádu přes své území ji činí málo reálnou. Jejich stíhačky nemají dostatečný dolet, aby nám pomohly, snad jen bombardéry. A zbytek Evropy? Mlčí!

Lehký kulomet „BREN“ vyráběný v Brně ve spolupráci s anglickou zbrojovkou v Enfieldu byl oblíbenou zbraní v mnoha armádách po celém světě. Zbraň byla vyvážena i licenčně vyráběna pro mnoho armád. Indie ji vyráběla v licenci až do roku 2012. Paraguayská armáda jí má ve své výzbroji dodnes.